

Laudatio för de Keerlke-Pries 2023 van Gertrud Reitmeyer

„Platt wird oft erst im Alter interessant“

De Överschrift stunn över de Artikel to uns leste Jahreshauptversammlung, un de is mi so richtig in ´t Oog stoken un hett mi to nadenken brocht! Ik bün Gertrud Reitmeyer, hebb lange Jahren tosamen mit mien Kolleeg Artur Reents för d´ Landkreis Leer as Plattdüütskbeupdraggte unnerwegens west un bün butendeem siet 2018 in d´ Vörstand van Oostfreeske Taal.

Vandaag dür ik nu de Laudatio för de neje Keerlke-Priesdrager hollen.

Man eerst will ik jo vertellen, wieso mi de Artikel so in ´t Oog stoken is: Ik hebb twee Wichter, de nu beid al lang groot sünd. Mit de beid hebb ik fröher, as se noch lüttjet wassen, immer blot Hoogdüütsk proot, wiel ik docht hebb, dat dat för de Kinner beter was. Vandaag weet ik, dat dat nich so is, un dat dat för de Kinner vööl beter west weer, wenn se tweesprakig upwussen weren: Man dat is nu to laat, daar kann ik nix mehr an ännern. De beid verstahn woll Platt un de Jungste proot dat ok bi d´ Arbeit, de Ollerde aver gaar nich.

Harr ik mi to de Tied al mehr mit de plattdüütske Spraak beschäftigt, denn harr ik mi seker anners verhollen. Up mi trefft de Överschrift van de Artikel also vull to.

Un daarmee dat bi de nakomende Generation beter word un de nich de glieke Fehler maken as ik, hebb ik mi seggt, as PB wullt du alls Mögelke dafür doon, dat de Kinner van vandaag en anner Instellen to de Spraak kriegen un de plattdüütske Spraak ok proten.

Somit hebb ik mi in all de Tied as PB besünners um de Schoolkinner kümmert un versöcht, even disse Kinner för de plattdüütske Spraak to begeistern. Tosamen mit mien Kolleeg Artur Reents sünd wi na de Kinnergaarns un na de Grundscholen van d´ Landkreis Leer henfahren. An de Scholen hebben wi an Plattdüütsk interesseerte Schoolkinner as Schölerplattdüütskbeupdraggte insett.

Disse Kinner hebben mit uns Stöön an de Scholen Aktionen för Plattdüütsk startet un uns bi uns Aktionen in Septembermaant ok hulpen.

Dat harren wi ok over en lang Tied heel good an d´ Loop, bit denn Corona kweem. Dör Corona is en groot Deel van dat, wat wi up d´ Weg brocht hebben, weer utnannerbroken, Aktionen dürsen nich dörföhrt worden, un de persönliche Kuntakten mit de Schölerplattdüütskbeupdragkten kunnen ok nich mehr stattfennen. Dat weer heel spietelk.

Nu weten ji, waarom mi de Överschrift so in ´t Oog stoken is, un nu will ik ok nich mehr över mi proten, denn ji willt ja vööl lever weten, well de Keerlke vandaag woll kriggt, oder?

Tja, dat mutt ja ok en Persoon wesen, de sük düchtig för de Spraak insett hett un ok immer noch insetten deit. Wi hebben daar an een docht, de all siet lange Tied aktiv daarbi is. Een, de dat heel wichtig is, dat bi all Veranstaltens de Kinner mit inbetrucken un anproot worden, un dat nich blot in de Scholen un Kinnergaarns, ok bi all anner Veranstaltens.

Bi uns tokünftige Priesdrager fung dat an mit Veranstaltens in Leer, daar hett he:

- In d' Innenstadt en Luftballonwettbewerb för Kinner organiseert, bi de de Kinner ok wat winnen kunnen.
- He hett ok al, in Tosamenarbeit mit de Plattdüütskbeupdragten van de Stadt Leer un van de Gemeenten ut de Landkreis Leer un mit de Hülp van de Schölerplattdüütskbeupdragten, bi Multi in Leer för en goden Zweck an ´t Waffeln backen west.
- Un daarmit de junge Ollen ok futt bi hör neegeboren Kinnerkes daaröver nadenken, of se mit hör Kinner Platt proten, hett he daarför sörgt, dat de Ollen in de Kliniken kört na de Geburt van dat Kind en groten Umslag mit Informationsmateriaal over Plattdüütsk mit na Huus kregen.
- In disse Sömmer hett he tosamen mit Grietje Kammler van ´t Plattdüütskbüro wegen dat Umsetten van de „Europäische Charta för Regionaal- of Minderheidenspraken“ na de Landraden, de Börgmesterskes un de Börgmesters hen west, um mit hör daarover to proten, wo dat Umsetten lopen kann.

So as ik höört hebb, weren de Landraden, de Börgmesterskes un de Börgmesters heel kooperativ. Se willen daarför sörgen, dat hör Steden un Gemeenten ok immer Plattdüütskbeupdragten hebben un dat disse Plattdüütskbeupdragten ok over en Etat verfögen köönt, um Aktionen to organiseren oder an anner Aktionen deeltonehmen.

An disse Stee en groten Dank van uns an de Landraden, de Börgmesterskes un de Börgmesters.

- Ji sünd ja seker ok all Teedrinkers, oder? Vör en paar Jahren kunn man bi Multi disse Teedösen mit en plattdüütske Beschriftung kopen, ok dat is up de Idee van uns tokünftige Priesdrager in Tosamenarbeit mit de Chefs van de Multimarkten entstahn. Un Geld is daar ok noch bi röverkomen, genau seggt 7000 € ut de Erlös van de Verkoop van de Teedösen, denn för jede Teedöös, de verköfft worden is, kregen wi 50 Cent. Dit Geld sull denn ok sinnvoll för Plattdüütsk anleggt worden, un so kweem uns tokünftige Priesdrager up de Idee, all Grundscholen in d' Landkreis Leer mit en Klassensatz plattdüütske Lehrboken uttostatten, sodat de Mesterskes un Mesters Unnerrichtsmateriaal för hör Plattdüütskunnerricht to Verfügung harren.

Dit is dat Book un dat heet „Mien eerste 1000 Woorden“, un vööl van jo hebben seker al daarvan höört. Intüsken word dat Book ok al an Scholen van Gemeenten in anner Landkreisen insett, un man kann dat ok kopen.

- Un wat he ok noch maakt hett, of ji dat löven oder nich, as he 2015/16 van d' Arbeidgever ut daarför insett weer, de ankomende Flüchtlinge to beplegen, hett he de ok futt Plattdüütsk bibrocht.

- Un wenn bi sien Arbeidgever neje Uttobildende instellt worden, vertellt he de futt heel vööl over de Sprakencharta un hier besünners over de plattdüütske Spraak un wo wichtig dat is, dat se sük för dat Erhollen van de Spraak insetten un de Spraak ok proten. Dat hett daarto föhrt, dat de junge Lüü daar en heel anner Instellen to de Spraak hebben un unnernanner ok vööl mehr Plattdüütsk proten.
- Butendeem is he noch Mitglied in de „interministerielle - interfraktionelle Arbeitsgruppe des Niedersächsischen Heimatbundes“. Daar treffen sük regelmäßig Leden ut de Landdag van Nedersassen un Lüü ut de plattdüütske Szene ut Nedersassen un beproten, wat in Saken Spraakpolitik verännert un bewirkt worden mutt. To ´n Bispill dat Thema „Plattdüütsk in d´ School“: Daar hett de Grupp dat schafft, dat de Lehrstuhl för de Nederdüütske Spraak an de Uni in Ollenbörg utbaut worden is un dat daar nu de Studiengang „Nederdüütsk up Lehramt“ anboden word.
- Privaat is he van Kind of an en Plattproter. Egaal waar he is, hett he dat Thema Plattdüütsk bi d´ Kopp (ehrlich seggt, ik lööv, he kann gaar keen Hoogdüütsk). Un wenn he eerst maal anfängt, denn kann hüm keeneen mehr bremsen, denn sprudelt dat man so ut hüm herut.
- In sien Wohnoort hett he en Stammtafel 66 in ´t Leven ropen, daar vertellt he de interesseerte Lüü tweemaal in d´ Maant alls over Plattdüütsk, to ´n Bispill, wat de Sprakencharta beseggt, waar de Spraak herkommt, wat dat mit de Lautverschiebung up sük hett, wo man de Woorden utproten deit un wo dat schreven word. Un denn öövt he Plattproten mit de Lüü.
- Un wenn dat in Rhaudefehn um de Veranstaltens „Frotzeln mit Harm“ geiht, un wenn Harm Stöön bruukt, denn is he ok daarbi. För Plattdüütsk is he immer erreichbar, sien Spröök is: Ji erreichen mi immer telefonisch unner 4 x die 4 und ich helfe Dir!
- Dit is blot en lüttje Deel van dat, wat he all up d´ Weg brocht hett, all kann ik dat hier gaar nich uptellen, so vööl is dat.

Aver nu weten ji al heel vööl över de neje Priesdrager un ji hebben mitkregen, dat he sük düchtig för dat Erhollen van de plattdüütske Spraak insett. Wi menen, dat he sük de Keerlke ok wirklich verdeent hett.

De een of anner hett seker ok al dör mien ganze Vertellsels raden, um well sük dat handelt, oder? Un de annern will ik nu nich mehr länger up de Folter spannen.

De ditjahrige Priesdrager is **ARTUR REENTS**.